

Ztraceni v moři informací

Blížíme se světu bez profesionálních novinářů, říká sociolog médií Václav Štětka.

ROZHOVOR
str. 10–11

Překonaný mýtus

Filmaři se mýlí, tyranosaurus neřval, ale jen vrkal, zjistili vědci.

VĚDA
str. 13

CZK/EUR • 27,030 / +0,010 Kč **CZK/USD** • 24,284 / -0,049 Kč **PX** • 863,55 / +2,21% **EURO STOXX 50** • 2958,65 / -0,15% **ZLATO** • 1337,10 \$ / +0,21%

KOMENTÁŘ: TRHY UŽ ERDOGANA PROKOUKLY. A BRUSEL? / str. 12

Krátce

Exportérům se začínají zdát čeští dělníci drazí

Nejrychlejší růst mezd v Česku od krize vyvolává vášně. Zejména exportéři tvrdí, že konkurenceschopnost českého zboží za hranicemi klesá. Ekonomové a odboráři oponují tím, že kvůli stagnujícím výplatám v uplynulých letech zůstává prostor pro vyšší mzdy stále obrovský. **str. 2**

Vypukl boj o centrály velkých poradců a Cetinu

V realitním byznysu se objevilo několik velkých poptávek po nových kancelářích kolem deseti tisíc metrů čtverečních, kterých bývá jen pár do roka. Bojovat o ně budou developeři typu J&T či Skanska Property. **str. 4**

K útoku v Nice se přihlásil Islámský stát

Islámský stát se přihlásil k autorovi čtvrtletního útoku v Nice, při němž zahynulo nejméně 84 lidí. Vyšetřovatelé však o jeho napojení na IS zatím nemají jiné důkazy. **str. 8**

ROBERT ÁGH:

Nejděsivější na populismu je, že vidíte v očích populistických politiků pohrdání nad tupostí těch, kteří jim tleskají. Bohužel, oni to nevidí.

Turecký úklid

Pokus turecké armády **svrhnout prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana nevyšel** a hlava tureckého státu se obratem chopila příležitosti **zúčtovat** se svými odpůrci. Zatčeno je už na **šest tisíc** vojáků včetně vysoce postavených generálů, soudců a státních zástupců. A vyvstávají **otázky**: kam až bude velký úklid pokračovat? Proč se puč nezdařil? A dokonce: byl to vůbec puč? **TÉMA / str. 6–7**

Foto: Reuters

Zápisník
Jany Havligerové

Parlamentní zmatky

To bylo řečí, když koncem května neprošel ve sněmovně v závěrečném hlasování protikuřácký zákon. A slibů, jak se předloha obratem vrátí do dolní komory a vládní koalice ji jako jeden muž podpoří. Mezi odmítnutím parlamentem a opětovným schválením návrhu zákona na vládě uplynulo rekordních pět dnů. A poslanci? Ti si raději o dva dny protáhli prázdniny, schůzi místo v pátek ukončili už ve středu. Však on ten zákon nikam neutěče.

Naneštěstí pro sociální demokracii to nebylo dost brzo. A tak se ke slovu dostala jejich poslankyně Pavlína Nytrková. Homofobním projevem při projednávání zákona o registrovaném partnerství ohromila i kolegy zákonodárce, a že jsou na leccos zvyklí. Za výpady proti homosexuálům se omluvit nehodlá, a dokonce tvrdí: „Kdo mě zná, moc dobře ví, že nejsem proti žádné minoritě a proti žádné skupině. Jestliže je možnost, jak jim umožnit kvalitnější život v této společnosti, udělám pro to všechno.“ Zkrátka, paní poslankyně má srdce na pravém místě. Ale ta hlava. Ta hlava...

Pozoruhodná byla i debata o tom, jestli má Poslanecká sněmovna udělovat vlastní vyznamenání. Bohuslav Chalupa (ANO) evidentně došel k názoru, že si poslanci budou metály rozdělovat mezi sebou: „My jsme tady byli zvoleni, abychom dělali svou práci co nejlépe, žádné vyznamenání nepotřebuju. Jestli nás chce někdo odměnit za demokracii, ať si to udělá nějaká neziskovka.“ Konec citátu. Nakonec je lepší, že už ty parlamentní prázdniny začaly.

Protagonisté dne

Recep ERDOGAN
PREZIDENT TURECKA

Turecký prezident sice ustál vojenský puč, ale již probíhající protiakce naznačují, že jej hodlá využít k rozsáhlým politickým čistkám.

str. 1

Paul EVANS
ŘEDITEL LOWCOST TRAVELGROUP

Britský poskytovatel levných dovolených zkrachoval a desettisícům svých klientů značně znepríjemnil letní dovolenou.

str. 10

Andras FORGACS
ŘEDITEL MODERN MEADOW

Patent americké firmy Modern Meadow nabízí možnost laboratorní výroby kůže. Té zvířecí již nebude potřeba.

str. 13

Foto: tisk

PRÁCE ZDRAŽUJE. Některé firmy, které do Česka přišly s vidinou levné pracovní síly, se tlaku na růst mezd obávají. Patří mezi ně i kolínská TPCA, kde se ani po pěti měsících vedení firmy s odbory na výši platů nedohodlo.

Exportérům se začínají zdát čeští dělníci drazí

■ Vývozci hrozí ztrátou české konkurenceschopnosti, ekonomové v růstu mezd naopak problém nevidí.

Jaroslav Bukovský

Nejrychlejší růst mezd v Česku od krize vyvolává vášně v domácím byznysu. Zejména exportéři tvrdí, že konkurenceschopnosti českého zboží za hranicemi pomalu zvoni umíráček, ekonomové a odboráři oponují tím, že kvůli stagnujícím výplatám v uplynulých letech zůstává prostor pro vyšší mzdy stále obrovský.

„Do Česka jsme přišli i kvůli výhodnému poměru mezi produktivitou a cenou práce. V současnosti ale rostou mzdy zhruba pětkrát rychleji než inflace a náklady na pracovní sílu začínají být poměrně značné,“ uvádí šéf kolínské TPCA Javier Varela. Automobilka letos zatím ani po pěti měsících vyjednávání nedošla k dohodě s odbory ohledně mzdového růstu.

Průměrná mzda v Česku podle ČSÚ v prvním čtvrtletí vzrostla oproti loňsku o 4,4 procenta, šlo tak o nejsilnější skok od podzimu roku 2009. Některé

z firem hlásí i dvouciferný růst. „Abychom udrželi stavy zaměstnanců, museli jsme na mzdách přidat v průměru deset procent,“ uvádí šéf firmy Atas elektromotory Otto Daněk.

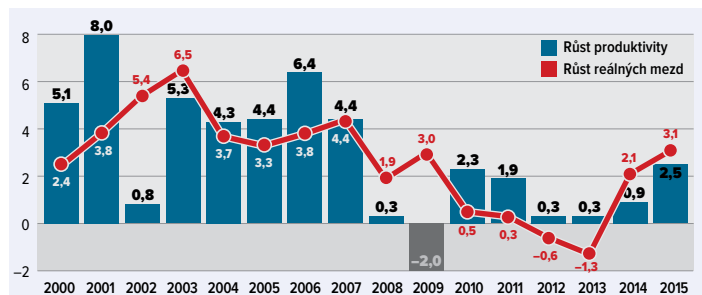
Domácí firmy tím ale podle odborníků jen dohánějí minulost. „Česko má velký deficit mzdového růstu nahromaděný z minulých let. Firmy stále těží z toho, že produktivita práce rostla zejména od poloviny devadesátých let do začátku finanční krize podstatně rychleji než mzdy,“ uvádí šéf největších českých odborů KOVO Jaroslav Souček.

„Bylo jasné, že při růstu ekonomiky začnou dříve či později rychleji růst také mzdy. Pokud jejich růst letos překoná tempo produktivity práce, nebude

to pro firmy žádná tragédie, dlouhodobě by to samozřejmě problém byl,“ připomíná i hlavní ekonom Deloitte David Marek. Efekt růstu mezd je prý do značné míry brzděn slabou korunou, Česko se navíc stále více prosazuje v oblastech, kde levná pracovní síla není rozhodující konkurenční zbraní.

„Nedává smysl bojovat o investice, které jdou jen za levnou pracovní silou. Česko by mělo přitahovat investice s vyšší přidanou hodnotou, ve které se vyšší mzdové náklady rozpustí. Boj za nízké náklady je bojem předem prohraným,“ uvádí hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská. I tak jsou podle ní tuzemské mzdy stále podstatně níže než na západ od Česka.

Reálné mzdy a produktivita práce (v procentech)

Pramen: ČSÚ, oecd

OKD a jejího majitele prověřuje protikorupční policie

O hospodaření těžební společnosti OKD, která je od května v úpadku a má mnohamiliardové dluhy, se začala zajímat protikorupční policie. Kriminalisté prověřují podezřelé transakce OKD i majitele společnosti NWR Holdings B.V., která černouhelnou firmu vlastní. Firma OKD například ručila za miliardové dluhopisy a některý její majetek byl převeden na jiné společnosti. Vyplyvá z to z údajů zveřejněných v insolvenčním rejstříku.

„Policejním orgánem je vedeno trestní řízení pro podezření ze spáchání zločinů porušení povinností při správě cizího majetku a zneužití informace a postavení

v obchodním styku, kterého se měly dopustit blíže neustavené osoby jednající jako orgány OKD a NWR N.V.“ stojí v usnesení Vrchního soudu v Olomouci, který v pátek rozhodl o odvolání NWR Holdings B.V. proti vydání předběžného opatření na OKD.

Podle insolvenčního správce OKD Lee Loudy si policie vyžádala dokumenty týkající se hospodaření OKD.

Vrchní soud v usnesení o zamítnutí odvolání NWR Holdings B.V. upozornil na to, že dokumenty za emitenta dluhopisů, kterým byla společnost NWR B.V., i za ručitele podepsala jedna a tatáž osoba. /čtk/

Více E15.cz

Krátce

České dráhy soutěží o nové lůžkové vozy

České dráhy vypsaly soutěž na roční pronájem čtyř klimatizovaných lůžkových vozů, které dopravce chce během příštího roku využívat především v mezistátních vlacích na Slovensko. Hodnotu ročního pronájmu společností odhadla na 700 tisíc eur (18,9 milionu korun).

Problematický zákon se změní

Obcím by se mohla vrátit možnost stavět vodovody, kanalizace a další podobnou infrastrukturu podélně pod krajskými silnicemi. Vláda návrh opozičních poslanců podpoří. Nynější úprava podle autorů novely zákona o pozemních komunikacích přináší obcím potíže, když umožňuje pokládat technickou infrastrukturu jen do místních silnic.

Dotace pro včelaře budou větší

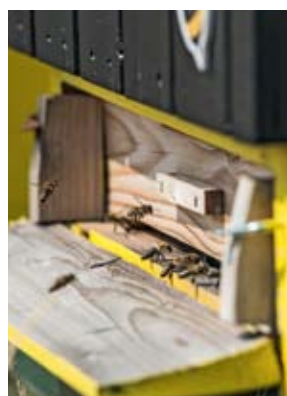

Foto Michael Tomáš

Včelaři dostanou v následujících třech letech 232 milionů korun dotací. V uplynulém období mohli získat 195 milionů, rozpočet včelařského programu tak vzroste zhruba o pětinu. Polovina peněz bude z českých zdrojů, zbytek z evropských peněz, předpokládá ministerstvo zemědělství.

Jaderný odpad skončí na Vysočině

Hlubinné úložiště jaderného odpadu bude zřejmě na Vysočině. Ministr průmyslu Jan Mládek (ČSSD) oznámil, že by mělo vzniknout buď v lokalitě Horka pod Velkým Meziříčím, nebo v lokalitě Kraví hora na Žďársku. V ostatních pěti vytipovaných místech se geologický průzkum zatím neuskuteční.

Dvanáct obcí má nové zastupitele

Dvanáct obcí v Česku má po sobotních dílčích komunálních volbách nové zastupitele, lidé vybírali v drtivé většině z nezávislých kandidátů. Voliči šli znovu hlasovat kvůli tomu, že se u nich původní zastupitelstva rozpadla. Účast byla rozdílná - zatímco někde byla pětina, jinde přesáhla 70 procent. /čtk/

Noviny ZDARMA!

o den dříve
ve formátu pdf

Zadejte váš e-mail na

pdf.e15.cz

Cetin, Deloitte a KPMG míří na nové adresy

■ V realitním byznysu se objevilo několik velkých poptávek po nových kancelářích kolem deseti tisíc metrů čtverečních, kterých bývá jen pár do roka. Bojovat o ně budou developéři typu J&T či Skanska Property.

Daniel Novák

Mezi staviteli administrativních center se v Praze potichu rozhořel boj o tři velké zájemce o pronájem nových kanceláří. Stěhování zvažují poradenské společnosti Deloitte a KPMG, do nového se přesune telekomunikační firma Cetin.

Tento typ firem si bere kanceláře nejméně na pět let. Za tu dobu zaplatí na nájemném stovky milionů korun. Sehnan takového nájemníka je pro vlastníky realit terní i kvůli tomu, že kromě nájmu jim zvýší hodnotu nemovitosti při prodeji. Obsadí totiž velkou část budovy a kontrakt podepisuje na dlouho.

V Cetinu již rozhodnutí o stěhování padlo. „Cetin se plánuje přibližně za rok od-

PRO ADMINISTRATIVU. K velkým kancelářským centrům vznikajícím v Praze patří také projekt Rustonka, který u stanice metra Invalidovna staví skupina J&T.

stěhovat z budovy v Olšanské ulici, která nám nevyhovuje jak z technologického, tak ekonomického hlediska,“ uvedla mluvčí firmy Tereza Gálíková. Podnik ze skupiny PPF v současnosti shromažďuje požadavky, které bude na novou centrálu mít.

V případě společnosti Deloitte a KPMG je ještě možné, že zůstanou u svých

současných domácích. „Patnáct let je zhruba doba, kdy kancelářská budova začíná zastarávat a je potřeba provést zásadnější rekonstrukci. Tato doba uplyne v případě našich kanceláří příští rok. Zvažujeme jak možnost přestěhování do nových prostor, tak setrvání ve stávající budově po rekonstrukci,“ uvedl mluvčí KPMG Ivo Půr.

Společnost dokonce zkoumá možnost rekonstrukce za plného provozu. „Koncem roku bychom měli mít kvantifikovány všechny varianty, a podle toho se rozhodneme,“ dodal Půr.

Podobně je na tom také konkurenční Deloitte. „Zvažujeme různé varianty včetně možnosti přesunu do nových prostor,“ sdělil

provozní ředitel Deloitte Jan Stehlík. Společnost počítá s případnou změnou sídla od dvou a více let. Je to přesně ta doba, kdy si může rezervovat místo v projektu, který se třeba teprve začíná stavět, a získat tak od developera výhodnější podmínky a pobídky – například v podobě několikaměsíčních nájemních prázdnin nebo příspěvku na úpravu kancelářských prostor.

Deloitte si v současné době pronajímá kolem devíti tisíc metrů čtverečních kanceláří a KPMG ještě o dva tisíce metrů více. U každého z nich je to výrazně více, než kolik si pronajal například Amazon v Dejvicích pro svou mezinárodní centrálu.

„Velké společnosti, které zvažují stěhování v horizontu let 2017 až 2018, mají určitě z čeho vybírat. Díky konkurenčnímu prostředí očekáváme, že pobídky budou stále stejně atraktivní jako v uplynulých letech, a budou tak dostatečně motivující k přesunu,“ komentovala situaci Radka Novak, vedoucí kancelářského týmu v poradenské společnosti Cushman & Wakefield.

Momentálně se v metropoli staví několik velkých administrativních center. Jeden z komplexů nazvaný Rustonka vzniká v režii skupiny J&T u stanice metra Invalidovna. V atraktivní pražské čtvrti Karlín se rodí projekt Butterfly izraelského developera AFI Europe. Další kanceláře nesoucí jméno Five staví na místě někdejší tramvajové vozovny na Smíchově společnost Skanska Property.

Tatarstán řeší budoucnost hotelu v Karlových Varech

■ Prodej Ulriky, luxusního zařízení na lukrativní adrese v centru lázní, by mohl vynést až sedm milionů eur.

David Vagaday

Vláda Tatarstánu se hodlá zbavit čtyřhvězdičkového hotelu v Karlových Varech, který vlastní od roku 1992. Alespoň to tvrdí ruská a tatarská média, podle nichž

kabinet prodej zařadil ještě do letošního privatizačního plánu. Vyhlášku o prodeji už podepsal tatarský premiér İlşat Chalikov, uvedl server Temakazan.ru. Server Russianconstruction.com zase napsal, že Ministerstvo pozemkových a majetkových vztahů Republiky Tatarstán, pod které hotel

spadá, plánuje privatizaci prostřednictvím veřejné nabídky.

Ředitel hotelu Raif Kemalov však na dotaz E15.cz majetkové změny odmítl. „Hotel Ulrika je státní projekt a majetek Republiky Tatarstán a otázka jeho prodeje se v nejbližší době neplánuje,“ reagoval.

V roce 2014 skončil hotel v mírném zisku, ale kumulovaná ztráta z minulosti přesáhla

119
milionů korun.

Karlovy Vary však občany Tatarstánu vždy lákaly a teď jsou ještě atraktivnější díky nové přímé lince Praha–Kazaň. „Proto se nevyklučuje možnost, že se hotel Ulrika prodá jen formálně: přesune se z levé kapsy do pravé a úředníci budou i nadále relaxovat v českém hotelovém komplexu,“ citoval server Prohotel.ru Azamata Sabirova, ředitele prodejce letenek AVT.

Luxusní zařízení stojí na lukrativní adrese v samotném centru lázeňského

města jen pár desítek metrů od kolonád. Noc ve dvoulůžkovém pokoji tam přijde zhruba na tři a půl tisíce korun. Experti odhadují cenu Ulriky na pět až sedm milionů eur.

Podle zatím poslední zveřejněné účetní uzávěrky sice skončilo hospodaření firmy Hotel Ulrika, která stejnojmenný hotel provozuje, v roce 2014 v mírném zisku, kumulovaná ztráta minulých let však stoupla na víc než 119 milionů korun.

Více E15.cz

Loterie vynesly sportu mládeže za půl roku 314 milionů. Padl rekord

■ Z jedenácti firem, jež mohou věnovat část daně přímo na sport mládeže, zatím přispělo devět. Nejvíce tradičně Sazka.

Dušan Kůtner

Pokud vše půjde podle současného trendu, mládežnický sport by mohl za letošní rok získat více než šest set milionů korun. V pololetí si totiž polepšil o 314 milionů, což představuje 27procentní meziroční vzestup. Jako část loterijní daně obdržel tyto prostředky od loterijních a sázkových firem Český olympijský výbor. Loni přitom sportující mládež dostala za celý rok téměř 530 milionů korun.

„Nárůst je dán tím, že ekonomika je zdravá, a samozřejmě také faktem, že se zvýšila sazba těchto odvodů,“ uvedl místopředseda výboru Libor Varhaník. Loterijní daň se totiž

od ledna zvýšila z dvaceti procent o tři procentní body. Zároveň stouply tržby sázkovým firmám, neboť kromě tradičního každoročního mistrovství světa v hokeji se od června konalo i fotbalové Euro, na které lidé v Česku prosázeli rekordní částku přes 1,7 miliardy.

Více než
600
milionů korun – tolik by mohl letos získat mládežnický sport od loterijních a sázkových firem.

Z jedenácti firem, kterých se možnost věnovat část daně přímo na sport mládeže týká, zatím přispělo devět. Nejvíce tradičně Sazka se 138 miliony, Tipsport, který poslal 97 milionů, a Fortuna s rovnými padesáti miliony. Peníze poslal i Synot Tip.

Stalo se tak i přesto, že jeho majitel a senátor Ivo Valenta oznámil, že již nebude sponzorovat sport v Česku v čele s nejvyšší fotbalovou ligou. Chtěl tím protestovat právě proti zvýšení daní z loterií, a zejména z výherních automatů, kde má velký podíl na trhu.

Od ledna ale loterijní firmy už možnost přesunout část daně ztrácejí. Ruší ji nedávno přijatý balík zákonů o hazardu, který vstoupí v platnost příští rok. Sportovci se přitom obávali výpadku v řádu stamilionů korun. Vláda ale přijala návrh na zvýšení financování sportu z nynějších 3,7 miliardy korun na šest miliard v příštím roce.

Součástí má být právě kompenzace za zrušení možnosti loterijních a sázkových firem přispívat na sport mládeže. „Předpokládám, že ministryně školství a ministr financí své sliby dodrží a výpadek z loterijních příjmů bude sportovnímu prostředí skutečně nahrazen,“ podotkl Varhaník.

PĚTINA NA EXPORT

RODINNÝ PIVOVAR Bernard v Humpolci zvýšil v prvním pololetí produkci piva o jedenáct procent na více než 151 tisíc hektolitřů. Vývoz se na celkovém výstavu podílel 23 procenty.

Krátce

CzechInvest pomůže start-upům s projekty

Patrně už na podzim se začínající podnikatelé budou moci přihlašovat do programu CzechStarter, v němž budou začínající byznysmeni sedm měsíců získávat rady a další poradenské služby. Program je jedním z projektů pro start-upy, jež chystá agentura CzechInvest. Finance zajistí evropské fondy, účastníci budou moci získat podporu až 195 milionů korun. /pav/ **Více E15.cz**

Bohemia Sekt oznámil rekordní tržby i zisk

Největší tuzemský výrobce šumivých a tichých vín Bohemia Sekt utržil loni rekordní 1,6 miliardy korun, meziročně o dvanáct procent více. Zisk stoupl o šest procent na 300 milionů korun. Výsledkům pomohla i rostoucí tuzemská ekonomika, tedy i ochota spotřebitelů utrácet. /duk/ **Více E15.cz**

Pražské letiště poptává elektřinu za 240 milionů

Mezinárodní Letiště Václava Havla vypsaló tendr na dodavatele elektrické energie a plynu pro roky 2018 až 2020. Hodnotu zakázky na odběr elektrické energie odhadlo na 240 milionů korun, hodnotu zakázky na odběr plynu na 146 milionů korun. V současné době zásobuje letiště elektřinou společnost Pražská energetika. /čtk/

Veřejní investoři zadali o třetinu méně zakázek

Veřejní investoři zadali v prvním pololetí stavebním společnostem celkem 2012 zakázek za 38,5 miliardy korun. Jejich hodnota meziročně klesla o 35,1 procenta, počet se snížil o 29,4 procenta. Vyplývá to z dat inženýrské společnosti ÚRS Praha.

Z energetiky

Alena Vitásková

Složení cen energií – plyn

Cenu dodávky plynu lze rozdělit na část regulovanou Energetickým regulačním úřadem a na část neregulovanou, kterou stanovuje obchodník s plynem.

Regulovanou část ceny dodávky plynu tvoří „cena za přepravu plynu“, „cena za distribuci plynu“ a „cena za služby operátora trhu“. Do této ceny vstupují povolené náklady, odpisy a přiměřené zisk operátora trhu a provozovatelů plynárenských sítí. Většina položek, ze kterých jsou tvořeny regulované ceny, souvisí se samotnou existencí plynárenských soustav a zajišťováním jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Regulované ceny stanovuje ERÚ vždy s platností od 1. ledna regulovaného roku na celý kalen-

dární rok. Regulovaná část ceny představuje přibližně dvacet procent celkové ceny dodávky plynu.

Neregulovaná část ceny se odvíjí od nákladů obchodníka, z nichž rozhodující podíl tvoří náklady na nákup komodity a zahrnuje náklady na strukturování dodávky. Nabízená cena závisí zejména na tom, s jakými náklady se obchodníkům podaří komoditu pořídit, na jejich obchodní strategii a také situaci na trhu. V současné době je na energetických trzích patrný trend poklesu ceny plynu, nicméně nelze říci, zda bude pokračovat i do budoucna.

Vzhledem ke skutečnosti, že neregulovaná cena tvoří osmdesát procent celkové ceny dodávky, nejúčinnější nástroje na snížení ceny dodávky plynu má v rukou samotný zákazník. Pokud jako odběratel není spokojen se svým dodavatelem plynu, jeho cenovou strategií či poskytováním službami, má zákonnou možnost dodavatele změnit.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Pátek 15. července
– první den puče

22.00 – Světové tiskové agentury začaly informovat o mimořádných událostech v Turecku. Nad Ankarou přelétávala vojenská letadla a vrtulníky, ve městě byla slyšet střelba. V Istanbulu byly uzavřeny oba hlavní mosty přes Bosporský průliv.

22.10 – Turecký premiér Binali Yıldırım oznámil, že v zemi probíhá pokus o převrat organizovaný částí armády.

22.30 – Turecká armáda v prohlášení uvedla, že přebírá vedení země. Podle ní musí v Turecku dál platit vláda práva, vztahy se zahraničím prý převrat nenaruší.

22.40 – Televizní stanice i agentury hlásily pohyby vojáků i obrněných vozidel v Ankaře i Istanbulu. Televize CNN Türk oznámila, že prezident Recep Tayyip Erdogan je v bezpečí a že v sídle generálního štábu v Ankaře jsou rukojmí. Podle agentury AFP je mezi nimi i náčelník generálního štábu.

23.20 – Státní televize TRT, jejíž sídlo obsadili vojáci, odvysílala prohlášení vůdců armádního převratu, kteří mimo jiné oznámili, že pro celé území Turecka vyhlásují výjimečný stav a zákaz vycházení. Zemi podle nich bude vládnout „mírová rada“, která nedovolí narušení veřejného pořádku. Jako důvod převratu uvedli rostoucí autokratické tendence současného režimu, narušení vlády sekulárního práva a zvýšenou hrozbu terorismu.

23.35 – Prezident Erdogan vyzval občany, aby vyšli do ulic a protestovali proti pokusu o puč, který podle něj uskutečnila malá skupina uvnitř armády. Oznámil, že se vrací do Ankary. Pučisté podle něj nemají šanci na úspěch a budou rychle poraženi. Erdogan také řekl, že za převratem stojí „paralelní struktury“, což je termín, jímž pravidelně označuje příznivce hnutí duchovního Fetullah Gülena, který žije v exilu v USA.

– Podle televizních stanic a agentur se v Ankaře ozývala střelba, mimo jiné od prezidentského paláce. Vojenský vrtulník zahájil útok na budovu policejního ústředí. Sídlo parlamentu obkličily tanky, které zahájily palbu. Silný výbuch byl slyšet od sídla státní televize TRT.

Prezident se po nezdařeném puči zbavuje odpůrců

■ **Neúspěšné tažení části turecké armády proti vládě mělo prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana odstavit od moci, jeho efekt ale bude opačný. Je jisté, že hlava státu zmařeného pokusu o státní převrat využije k upevnění autoritářského režimu a silnějšímu potírání odpůrců v politice, bezpečnostních složkách a v justici. Několik tisíc lidí už bylo v souvislosti se spiknutím zatčeno, Ankara žádá USA o vyhoštění duchovního Gülena.**

Karolína Flaszová

Armáda je v Turecku považována za garanta sekulárního charakteru tamní vlády. Organizátoři puče argumentovali, že je v ohrožení. „Základní práva a svobody byly poškozeny prezidentem a jeho vládou. Sekulární a demokratický právní stát založený na oddělení sil byl de facto zlikvidován. Náš stát ztratil prestiž na mezinárodním poli, univerzální lidská práva jsou přehlížena a naše země se stala autokracií založenou na strachu,“ uvedli.

Po potlačení akce, která si vyžádala 265 lidských životů, následuje masové zatýkání. Zadrženo už bylo na šest tisíc vojáků včetně vysoce postavených generálů, soudců a státních zástupců. Někteří angažovaní armádní příslušníci tvrdí, že o puči nevěděli, považovali ho prý za cvičení. Erdogan okamžitě obvinil z osnovení spiknutí muslimského duchovního Fethullaha Gülena, žijícího v USA. Slíbil, že zničí „paralelní struktury“, které jeho dlouhodobý rival údajně vytvořil v armádě, justici, médiích i ve školství.

HNĚV LIDU. Na mostě přes Bospor soustředění zajatí vojáci, kteří byli zapojeni do převratu, byli bití prezidentovými přívrženci. Příznivci hlavy státu se v sobotu večer sešli na náměstí Taksim v centru Istanbulu, aby potlačení puče oslavili (snímek nahoře).

Odborníci mezitím analyzují, proč se vojsku během pár dramatických hodin v Ankaře a Istanbulu nepodařilo převzít moc. Podle nich organizátoři mimo jiné nezvládli kontrolu médií a moderních komunikačních kanálů, díky kterým vláda rychle dokázala oslovit veřejnost a vyburcovat své příznivce k aktivitě. „Tento puč byl zřejmě docela dobře plánován, ale za použití

scénáře ze sedmdesátých let,“ podotkl podle Reuters v Istanbulu žijící expert na Turecko a bezpečnostní problematiku Gareth Jenkins.

Objevily se i spekulace, že pokus o převrat je ve skutečnosti Erdoganovou provokací, jež mu umožní tvrději zúčtovat se svými odpůrci. Tyto teorie přiznalo prezidentovo prohlášení, že puč je „dar od Boha“, díky němuž bude možné pročistit armádu.

Erdogan musí hasit i zahraniční problémy

Pokus o státní převrat, který zpochybňuje stabilitu Turecka, přišel paradoxně v době, kdy se jeho vedení pokouší o nápravu pošramocených vztahů v mezinárodním prostředí. Překvapilo vstřícností vůči Rusku a Izraeli a naznačilo, že stojí i o zmírnění napětí mezi Ankarou a Damaškem. Židovský stát i Moskva doufají, že nynější události nebudou mít vliv na proces usmírování.

„Naším nejdůležitějším zahraničněpolitickým cílem je zvýšení počtu přátel. Není důvod, abychom se přeli s Irákem, Sýrií, Egyptem, zeměmi v tomto regionu,“ prohlásil před pár dny turecký premiér Binali Yıldırım. V té době už měla Ankara za sebou konkrétní kroky ke spolupráci s dalším významným státem ze sousedství, Izraelem. Obě země koncem června dospěly k dohodě, jež by měla ukončit krizi ve

vzájemných vztazích. Tu v roce 2010 způsobil zásah izraelské armády proti turecké flotile s humanitární pomocí pro Gazu.

Izraelské ministerstvo zahraničí nyní ujistilo, že „respektuje demokratický proces v Turecku a těší se na pokračování procesu usmíření“. Média podotýkají, že parlament v Ankaře by měl úmluvu schvalovat v nejbližší době. Pokud bude časový harmonogram dodržen, půjde podle nich o znamení, že prezident Recep Tayyip Erdogan (karikatura vpravo) má vše opět pod kontrolou.

Na dění v Turecku hledí pozorně i Moskva. Erdogan se jí před třemi týdny omluvil za listopadové sestřelení ruského letadla a otevřel tak cestu k normalizaci vztahů a zrušení odvetných sankcí, které poškodily tureckou ekonomiku. Místopředseda bezpečnostního

výboru horní komory ruského parlamentu Franc Klinevič věří, že se turecký prezident z pokusu o puč poučí. Naznačil, že by měl Kremlu projevít vděčnost. „Očekávám jeho novou iniciativu k prohloubení rusko-tureckých vztahů. V časech těžkých pro Turecko projevilo Rusko pevně podporu demokraticky zvolené vládě,“ citovala ho agentura TASS.

Podle expertů současná usmírovací aktivita vychází z poznání Ankary, že její dosavadní zahraniční politika selhala a vede zemi do hospodářských problémů a diplomatické izolace. Je tak pravděpodobné, že Erdogan bude chtít v nastoleném kurzu pokračovat. Sbližování s některými zeměmi, například Egyptem, by ale

Kresba Břislav Kovřík

mohla zkomplikovat snahu turecké vlády tvrdě se vypořádat s domácími odpůrci. /kaf/

Sobota 16. července – druhý den puče

1.00 – Hlášena smrt 17 policistů po útoku pučistů na ústředí policie. Stíhačka F-16 tureckých vzdušných sil sestřelila vrtulník pučistů nad Ankarou.

– Lidé v několika městech vyslyšeli výzvu prezidenta Erdogana a začali se shromažďovat v ulicích. Podle svědků vojáci zahájili palbu na skupinu lidí, kteří se na protest proti převratu pokusili v Istanbulu přejít most přes Bospor.

1.55 – Premiér Yıldırım oznámil vyhlášení bezletové zóny nad Ankarou. Vojáci, kteří se pokusili o puč, se zmocnili vrtulníků a útočili z nich na pozemní cíle.

2.10 – Premiér Yıldırım oznámil, že vládní síly mají situaci v zemi převážně pod kontrolou. Podle mluvčího rozvědky byl pokus o puč potlačen.

3.45 – V Istanbulu se vzdalo asi 30 vojáků, kteří se pokusili o puč.

3.50 – Prezident Erdogan označil pokus o převrat za vzezradu a slíbil čistku v armádě. Řekl také, že jeho tajemník byl unesen a nejsou zprávy o šéfovi generálního štábu.

6.15 – Podle zdroje z prezidentské kanceláře bylo při pokusu o převrat zabito nejméně 60 lidí.

6.25 – Frakce turecké armády, jež se pokusila o převrat, uvedla, že pokračuje v boji. Občany vyzvala, aby nevycházel z domovů.

7.35 – Náčelník generálního štábu turecké armády, který byl držen jako rukojmí, byl osvobozen.

8.00 – Duchovní Fetullah Gülen, jehož Erdogan označil za strůjce pokusu o převrat, puč ostře odsoudil.

11.00 – Turecké úřady oznámily, že vzdušný prostor nad Marmarským regionem, v němž leží i Istanbul, je pro civilní letadla uzavřený.

11.40 – Premiér Yıldırım oznámil, že situace v zemi je pod kontrolou vlády. Podle něj si pokus o puč vyžádal 161 mrtvých a 1440 zraněných. Zadrženo bylo 2839 vojáků. Podle agentury AFP do bilance nejsou zahrnuty oběti mezi pučisty. Podle dosavadních údajů přišlo o život 104 pučistů. /čtk/

Svět Turky opatrně nabádá k respektování demokracie

Reakce na pokus o mocenský převrat v Turecku jsou ze strany Evropské unie sporadické a zdrženlivé. O něco důraznější rétoriku zvolily USA. Společnou mají oba postoje obavu z dalšího vývoje, který může zkomplikovat situaci nejen v regionu, ale globálně. Pečlivě dávkovaná opatrnost je zároveň příznakem faktu, že prezident Erdogan je hráčem, s nímž je lepší vycházet.

Nejvíce hlasů z EU, jejíž stanovisko se dá nejspíš očekávat po dnešním zasedání Rady ministrů zahraničí FAC, se ozývá z Německa. V sobotu reagovalo Spolkové ministerstvo obrany zvýšením stupně připravenosti na základně v Incirliku. K událostem se vyjádřila německá kancléřka Angela Merkelová. „Je nutné překonat násilnou konfron-

taci a rozštěpení,“ uvedla v Berlíně. „Turecko je zemí, s níž jsme úzce spojeni,“ dodala. Její dovětek podtrhl proměnu dosavadních vztahů: od někdejší pozvánky, aby Turci přistoupili k EU,

Foto Reuters 3x

až po současný ryze účelový přístup k zemi, jež ke členství v uprchlické krizi potřebuje.

V Řecku bylo v tom čase zadrženo osm tureckých vojáků, kteří uprchli ve vrtulníku. Ankara už vyzvala Atény k jejich vrácení.

Šéf Evropského parlamentu Martin Schulz odsoudil použití síly a varoval tureckou vládu, aby neporušovala demokratické principy.

USA zase vyzvaly tureckou stranu, aby spolupracovala s jejími zpravodajskými službami ohledně duchovního Fethullaha Gülena. Erdogan,

POHŘEB. Pozůstalí truchlí nad rakví policisty Nedipa Cengize Ekeru během pohřebního obřadu v letovisku Marmaris.

ktej jej označil za strůjce puče, se ale domáhá jeho vydání. Někteří Erdoganovi spojenci viní z přípravy puče rovnou USA. Prezident Barack Obama apeloval vzápětí na Ankaru, aby postupovala v mezích zákona a vyhnula se krokům, které by nestabilitu prohloubily. Současně Turecku připomenul, aby dbalo na své závazky v boji proti terorismu. Erdogan odpověděl jen urgencí na vydání Gülena.

Nevoli ze strany Rady bezpečnosti OSN zablokoval Egypt. Nelíbila se mu pasáž, že všechny domácí politické síly mají respektovat demokraticky zvolený turecký kabinet. „OSN nepřísluší, aby posuzovala, zda byla ta či ona vláda zvolena demokraticky či ne,“ tvrdí Káhira. /iza/

NÁZORY str. 12

Islámský stát se hlásí k útoku v Nice

■ Podle francouzského ministra vnitra neměly tajné služby informace o příslušnosti atentáčníka k džihádistům.

Teroristická organizace Islámský stát se v sobotu přihlásila k autorovi čtvrtého útoku v Nice, při němž zahynulo nejméně 84 lidí a přes 200 bylo zraněno. Prostřednictvím tiskové agentury Amak jej označila za svého vojáka.

Vyšetřovatelé však o jeho napojení na IS zatím zřejmě nemají žádné jiné důkazy

a zpochybňují to i příbuzní tohoto Tunisana, který žil posledních deset let legálně v Nice. „Autor operace... provedené v Nice ve Francii, byl bojovník Islámského státu. Operaci provedl jako odpověď na výzvu, aby se cílem stali příslušníci zemí koalice, která bojuje proti IS,“ uvedla s odvoláním na svůj zdroj agentura Amak, která je napojená na islamisty.

Podle ministra vnitra Bernarda Cazeneuva se musel radikalizovat velmi rychle. Ministr nicméně potvrdil, že tajné služby o jeho příslušnosti k džihádistům neměly žád-

né poznatky. Podle Cazeneuva jde však v každém případě o nový typ atentátu, jemuž je těžké předejít. Francouzská policie také zadržela celkem sedm osob z okruhu Bouhlela a umístila je do vazby, uvedla agentura AFP. Bývalá manželka atentáčníka byla v neděli ráno propuštěna. Mezi francouzskými institucemi propukla polemika ohledně zabezpečení oslav státního svátku 14. července v Nice.

Prezident samosprávy kraje Provence-Alpes Côte d'Azur Christian Estrosi během své dnešní obhlídky Nice zpochybnil dostatečné zabezpe-

čení ze strany státu. Kritizoval nízké nasazení státní policie i reakci jejích příslušníků poté, co kamion překonal bezpečnostní bariéru. Cazeneuve však namítl, že státní policie koordinovala své nasazení s radnicí, přičemž před oslavami žádné námitky vzneseny nebyly.

Později ministr oznámil, že země posílí přítomnost bezpečnostních složek na svém území a povolá 12 tisíc mužů. Podle vůdkyně krajně pravicové Národní fronty Marine Le Penové by měl Cazeneuve rezignovat. Útoky z posledních 18 měsíců s 250 oběťmi na životech podle ní poukazují na závažná pochybení ze strany státu. Prezident François Hollande vyzval k národní soudržnosti a jednotě, aby tak Francie čelila „pokusům o rozdělení země“, které Hollande označil za riziko. Jeho úřad rovněž oznámil, že kvůli situaci po útoku ruší svou střední návštěvu Česka, Slovenska a Rakouska.

Nábřeží promenáda v Nice se pomalu navrácí k běžnému životu, částečně byla obnovena doprava. Na místě masakru se vrší květiny, svíčky a další projevy piety. /čtk/

Brexit položil britskou cestovku

Britský poskytovatel levných dovolených Lowcost Travelgroup vstoupil do nucené správy. V letoviscích má přitom zhruba 27 tisíc klientů, dalších 110 tisíc lidí má rezervovanou cestu, informoval britský zpravodajský server BBC.

„Společnost se potýkala s problémy už před britským referendem o Evropské unii, protože lidé rozhodnutí o cestách odkládali. Samotný výsledek hlasování a následný propad hodnoty libry pak situaci ještě zhoršily,“ uvedl podle britského serveru BBC Finbarr O'Connell ze společnosti Smith & Williamson, která byla pověřena nucenou správou poté, co vlastní pokusy o záchranu firmy selhaly.

Skupina má ústředí v Británii a pobočky ve Španělsku, Švýcarsku a v Polsku. Zhruba 55 procent jejich zákazníků tvoří Britové, napsal na webu list The Guardian.

Společnost založil a řídil Paul Evans, který i v minulosti pracoval v oblasti cestovního ruchu. /čtk/

SMUTEK. Nábřeží promenáda se plní květinami, lidé si připomínají oběti útoku.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 15. 7. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,585
Čína	1	3,635
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,604
Japonsko	100	22,973
Kanada	1	18,876
Maďarsko	100	8,582
Norsko	1	2,900
Polsko	1	6,129
Rusko	100	38,406
Švédsko	1	2,859
Švýcarsko	1	24,792
Turecko	1	8,412
USA	1	24,284
Velká Británie	1	32,455

Akcie na pražské burze

15. 7. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	59,50	5,31
ČEZ	448,30	1,20
Erste Bank	625,80	3,61
Fortuna	87,55	-1,07
Kofola	432,00	0,47
KB	940,00	3,97
Moneta	72,50	0,69
O2 CR	216,10	3,89
Pegas	802,00	-0,99
Philip Mor. ČR	13 070,00	2,08
PLG	208,00	0,00
TATRY	650,00	0,00
Unipetrol	172,95	0,00
VIG	474,00	0,42
Celkový objem (v tisících korun)	796 881,18	

Krátce

Hodnota aktiv v britských fondech od brexitu klesá

Propad britské libry snižuje hodnotu v britských fondech. Hodnota aktiv v jejich správě se během tří týdnů od britského referenda o vystoupení z EU snížila o více než osm procent na 470 miliard dolarů.

Syrské vládní jednotky obklíčily další město

Syrské vládní jednotky a jejich spojenci obsadili hlavní silnici vedoucí do rebely držných čtvrtí města Halab. Plně tak obklíčili tuto oblast a odřízli její obyvatelstvo od veškerého zásobování. Potvrdily to zdroje z obou bojujících stran.

Ozbrojenci v Jerevanu požadují odstoupení prezidenta

Skupina ozbrojenců obsadila policejní stanici v arménském Jerevanu a drží neznámý počet rukojmích. Požadují odstoupení prezidenta Serže Sargsjana a chtějí změnit situaci v zemi „cestou ozbrojeného povstání“, uvádí se v prohlášení opoziční skupiny. /čtk/

Oceňovací a znalecká
ZNALECKÝ ÚSTAV

ZNALECKÉ POSUDKY A ODHADY

pro profesionály

- Ocenění podniku nebo jeho části včetně živností
- Ocenění finančního majetku (obchodní podíl, akcie, směnky, dluhopisy apod.)
- Samostatné ocenění cenných papírů, které nejsou součástí finančního majetku podniku
- Ocenění specifikované části podnikového majetku
- Ocenění různého nehmotného majetku jako např. know-how, goodwill, pojistný kmen a další vybraná majetková práva
- Ocenění pohledávek a závazků podniku
- Ocenění nepeněžitých vkladů
- Přezkoumání vztahů mezi propojenými osobami
- Posouzení úvěrové způsobilosti obchodních společností i živností
- Zjišťování pojistné hodnoty

www.posudek.com

Blížíme se světu bez profesionálních novinářů

■ **Média jsou stále o krok pozadu za vývojem technologií a na poli internetové reklamy jasně zaostávají za dominantními hráči Googlem a Facebookem. „Facebook ukazuje uživateli názory, které konvenují s jeho chováním. Spíše posiluje jeho přesvědčení, než aby mu nabízel alternativy. To může mít nebezpečné důsledky i pro demokracii,“ říká sociolog médií Václav Štětko, který pracuje na britské Loughborough University.**

Jan Pavec

ES Jak by vypadal svět bez profesionálních médií? Byl by to svět plný nejistoty. Existoval by v něm velký prostor pro nejrůznější manipulátory a dezinformační kampaně. Bylo by jednoduché strhnout pozornost a ovlivňovat veřejné mínění uměle vyvolanými fámami či mýty.

Potřeba profesionálních novinářů je stále důležitější. Přístup k informacím se s nástupem internetu

a sociálních sítí neuvěřitelně zdemokratizoval. S nárůstem množství informací se geometrickou řadou zvyšuje pravděpodobnost, že nemusejí být dostatečně důvěryhodné. Stále tak potřebujeme pomoc ze strany profesní skupiny, která se věnuje na plný úvazek rozboru informací. Roli novinářů v digitálním věku vnímám jako roli navigátorů po moři informací, po kterém se dennodenně plavíme. Bez nich je velmi snadné se v tom moři ztratit.

ES Blížíme se takovému světu?

Ano. Bohužel se nacházíme v době, kdy tradiční média a žurnalistika jako profese procházejí obdobím bolestivé transformace. Ta za sebou zanechává spoustu obětí v podobě propouštění zaměstnanců a zavírání celé řady titulů kvůli ztrátě příjmů. Média se ještě stále nevyrovnala s nástupem internetu, jsou o krok či dva pozadu za technologickým vývojem. Ten jde proti po-

třebám mediálního průmyslu, jenž si na sebe musí nějak vydělávat. Se snadnou dostupností informací na internetu se to daří jen velmi omezeně.

ES Mluvil jste ale o tom, že novináře potřebujeme. Proč se tahle potřeba neprojevuje ve finančních výsledcích? V řadě vydavatelských domů lze určitě najít pozitivní příklady, celkový trend je ale jasný – lidé už nechťejí platit za informace. Podle nejnovějšího výzkumu Reuters Institute je v 26 zemích světa taková ochota velmi slabá, v průměru ji vyjadřuje jen asi dvanáct procent dotázaných uživatelů internetu. Česká republika je na samém konci toho spektra se sedmi procenty uživatelů. Češi si zkrátka zvykli dostávat internetové zpravodajství zdarma.

To je hrozně nebezpečné, protože když si na něco zvyknete, je pak těžké si odvy-

nout. Pokud vaše oblíbené médium nasadí paywall, první reakcí je dívat se někam jinač. To v českém prostředí určitě funguje. Většina hlavních poskytovatelů zpravodajství nabízí obsah zdarma.

ES Ani pro inzerenty není reklama v médiích tak prestižní jako dříve.

Tištěná média se v západním světě potýkají s kontinuálním propadem čtenosti o pět až deset procent ročně, pro zadavatele reklamy to znamená snižování hodnoty investice do reklamy. Nárůst příjmů z on-line reklamy přitom není propadu v oné tiskové části úměrný. Lidé mají navíc stále větší tendenci pořizovat si software, který blokuje reklamu. Podle uvedeného výzkumu Reuters Institute je to více než 40 procent uživatelů. To je také velmi špatná zpráva pro producenty zpravodajství, kteří kvůli tomu přicházejí o další potenciální zisky.

Na digitálním reklamním trhu je klíčová role Facebooku a Googlu, v této souvislosti se už dnes hovoří o duopolu těchto dvou společností. Pozice Googlu je pro tradiční mediální společnosti velmi ohrožující a v některých případech až likvidační.

ES Z čeho ta dominance vychází? Z obrovského množství dat o uživateli, které tyto dvě firmy mají?

To je jeden z důvodů. Facebook používá více než 1,5 miliardy lidí na celém světě. Jejich údaje o individuálních uživateli jsou pro zadavatele reklamy samozřejmě velmi atraktivní. S tím tradiční mediální společnosti nemohou dostatečně soupeřit.

ES Nejsou rezervy i na straně samotných médií?

V Česku důvěra k médiím dlouhodobě klesá. Ještě v polovině devadesátých let věřilo médiím nějakých 70 procent obyvatel. Dnes jsou čísla s výjimkou rozhlasu hluboce pod 50 procenty.

Rozhodně tomu nepřidává struktura vlastnických vztahů na mediálním trhu. Není tajemstvím, že drtivou většinu zpravodajských médií vlastní ta či ona podnikatelská skupina nebo konkrétní byznysmen. Tisk je v rukou domácích podnikatelských elit, které disponují nejen majetkem, ale také politickým vlivem. V případě Andreje Babiše jde o jednoho z nejvyšších postavených politiků v Česku, což je v rámci Evropské unie zcela bezprecedentní situace.

Jsem přesvědčen, že si lidé tuto skutečnost uvědomují a vnímají ji kriticky. Nemožnost si být úplně jistí, nakolik se ta či ona informace v médiích objevuje proto, že je ve veřejném zájmu, anebo slouží partikulárním zájmům majitele.

ES Ve Velké Británii nebo Německu mají vlastníci také své zájmy. Tam to nevadí?

Unikátnost situace v České republice je v míře, v jaké jsou média vlastněna podnikatelskými skupinami, jejichž primárním centrem jsou úplně jiné ekonomické sektory. Média si byznysmeni přikoupili do struktury svých firem, aniž očekávali, že budou vydělávat. Máme řadu důvodů se domnívat, že investice je primárně prováděna

za účelem ochrany vlastních podnikatelských zájmů.

ES Čtenáři se čím dál častěji přesouvají při konzumaci informací na sociální média. Může to ale nahradit ta klasická?

V mladších věkových skupinách se tak už stalo, sociální sítě u nich nahradily tradiční média jako primární zdroj informací. A ta nejmladší skupina se dívá pouze na sociální síť. Už se ani neobtěžuje klikem na stránky mediálních domů. Tento trend se bude zřejmě dále prohlubovat. Dále to posiluje pozici sociálních sítí jako platformy, přes kterou se šíří mediální obsahy. A tam má naprosto dominantní postavení Facebook. Vyvolává to celou řadu otázek o závislosti na jednom poskytovateli zpravodajství, kterým dnes Facebook bezesporu je, i když se tomuto označení brání. Umožňuje lidem přístup k více zdrojům zpravodajství, otázkou je ale kontrola jejich výběru.

ES Kdo zaplatí Facebooku nejvíce, bude na něm nejvíce vidět?

To je jedna věc. Druhá věc je, že

s jeho chováním. Spíše posiluje jeho přesvědčení, než aby mu nabízel alternativy. To může mít nebezpečné důsledky i pro demokracii. Lidé se dostatečně nekonfrontují s opozičními názory. Následné střety jsou o to tvrdší.

ES Takže Facebook pomáhá k rozdělování společnosti?

To je potvrzené řadou výzkumů. Lze spekulovat, že fatální selhání analytiků a expertů při odhadech výsledků referenda o brexitu může být způsobeno fenoménem názorových bublin.

s názorovými bublinami. Sociální sítě posilují tendenci důvěřovat těmto typům informací, neexistuje totiž zpětná vazba. Ty bubliny jsou velmi uzavřené, zejména v případě některých radikálnějších názorových proudů.

Lidé mají pocit, že pravdou musí být to, co sdílejí tisíce lidí. O to těžší je pak ji vyvrátit.

ES Takže odhalování dezinformací potom nefunguje?

Existují zajímavé výzkumy, podle kterých to může být dokonce i kontraproduk-

Mediální výchova ovšem není samospásná. Může nám pomoci k větší ostražitosti, například že nebudeme sdílet vše, co nám někdo pošle. Nemůže ale vyřešit problém názorových bublin.

ES Takové kurzy by vycházely z oblasti humanitních oborů. Častým názorem je, že ty by se měly utlumit ve prospěch technických. Jak si mohou humanitní vědy vydobýt prestiž, která jim chybí?

Nejsem v tomhle směru objektivní, protože mě sociální vědy živí. Existuje ale celá řada kultivovaných a poučených představitelů věd technických a přírodních, kteří jsou si dobře vědomi, že relevance společenských věd je větší než kdy dříve. Technologie nás v celé řadě ohledů totiž předbíhají. Dostáváme se do stavu, kdy jsme na komunikačních technologiích stále více závislí, stále více ovlivňují naše životy. Stejnou rychlostí ale nepostupuje naše schopnost reflektovat konkrétní dopady těchto technologií. Úloha sociálních věd je se s tím vyrovnávat, upozorňovat na potenciální rizika a navrhnout řešení.

Roli novinářů v digitálním věku vnímám jako roli navigátorů po moři informací, po kterém se dennodenně plavíme. Bez nich je velmi snadné se v tom moři ztratit.

Václav Štětka (40)

Sociolog médií se dlouhodobě věnuje politické komunikaci, roli nových médií, mediálním systémům ve střední a východní Evropě, otázkám vlastnictví médií a globalizace. Na začátku června začal působit na britské Loughborough University. Minulý rok upozornil na neetické způsoby publikování svých kolegů na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a Institutu komunikačních studií a žurnalistiky mu poté neprodloužil pracovní smlouvu. Po čtyři roky spolupracoval na výzkumném projektu na Oxford University. Je členem výkonného výboru Evropské asociace pro komunikační výzkum a vzdělávání (ECREA).

Tohoto názoru nabyli díky tomu, že jsou sami obklopeni podobně smýšlejícími nebo doufajícími lidmi.

ES Sociálními sítěmi se lépe než klasickými médii šíří dezinformace. Dá se tomu nějak čelit?

Dezinformace tu byly vždy, nové technologie jim ale dávají úplně nový význam a posunují je na novou rovinu. Dnes takový úkol se sociálními sítěmi zvládne jakákoli reklamní agentura, nemusí být příliš bohatá ani sofistikovaná.

Největším nebezpečím je kombinace dezinformací

livní. Lidé mají tendenci se naopak zatvrdit a spíše obviňovat toho, kdo jejich představu vyvrací, že slouží nějakým zájmům.

Když se takové informace virálně rozšíří, je už vlastně pozdě. Je potřeba provádět osvětu, jaké informace se na internetu objevují a jak se s nimi má zacházet. Chybí takový typ mediální výchovy, který by naučil lidi od raného věku zacházet s informacemi na internetu. Velkou část dezinformací ale šíří lidé, kteří se k internetu dostávají v pokročilejším věku a ty kompetence jim chybějí.

Tvář dne

„Puč není bianko šekem pro pana Erdogana. Nemohou následovat čistky,

řekl francouzský ministr zahraničí Jean-Marc Ayrault
str. 6–7

Foto: Reuters

Komentář

Lukáš Kovanda

Trhy už Erdogana prokoukly. A Brusel?

Demokracie je jako vlak; jakmile dosáhnete cíle, vystoupíte. Tak pravil Recep Tayyip Erdogan, současný turecký prezident, v roce 1998. O uplynulém vikendu dost možná cíle dosáhl. A je čas vystoupit. Ve stanici jménem Autoritářské Turecko. Podivně zpackaný puč mu poskytuje vítanou záminku utužit moc a nastolit prezidentský systém. Prezident, druhdy ceremoniální funkce, se tak v Turecku zřejmě promění ve zdroj autoritářské moci. Erdoganovy moci.

Dani Rodrik, původem turecký ekonom, momentálně působící na Harvardu, kroutí nechápavě hlavou. Proč vůbec k pokusu o puč došlo, a právě teď? Armáda už podle něho není tou zatvzrelou strážkyní sekulární ústavy a Atatürkova odkazu, jakou bývala. A Erdogan na druhou stranu učinil v nedávné době vstřícná gesta jak vůči Rusku, tak dokonce vůči Izraeli; ba ne, žádný zavilý

islamista to nebude, uvažuje Rodrik. Pravda, islamisté se k židovskému státu zpravidla vstřícně nechovají. Jenže co když je Erdogan extrémně trpělivým islamistou, jenž navíc své skutečné citění dokáže umně kamuflovat, dokud nemá absolutní jistotu, že lze hrát s odkrytými kartami? Svým citátem o demokracii coby vlaku totiž možná odhalil ze svého nitra více, než chtěl: že se umí tvářit i jako demokrat, když jde o účelnou cestu k uchopení autoritářské moci. A v podobném duchu se třeba umí zatvářet vstřícně i vůči Izraeli. Stále však zůstává mužem, jenž před lety veřejně neváhal citovat – za což skončil ve vězení – verše jistého tureckého nacionalisty: „Mešity jsou naše kasárna, minarety naše bajonety, kopule naše helmice a věřící naši vojáci.“

Zkrátka a dobře není vůbec vyloučeno, že zatímco demokracie je Erdoganovi cestou k autoritářství, autoritářství mu je pro změnu stezkou k islamizaci země. To ale není dobrá zpráva pro finanční trhy. Uvěřily, že Erdogan je prozápadně orientovaný politik. I díky tomu během jeho premiérské éry, v letech 2003 až 2014, země nevídaně hospodářsky rozkvetla a velmi dobře zvládla i světovou finanční krizi. Třeba ovšem prozápadní orientace byla jen Erdoganovou jinou kamufláží. Ostatně od doby, co dává otevřeněji najevo své autoritářské choutky, a do-

konce touhu přepsat ústavu, lira oslabuje, akcie na turecké burze stagnují a hospodářství není s to navázat na svá osmičlenná devítiprocentní tempa růstu, jichž dosahovalo ještě v roce 2011. Zrovna pomalejší ekonomický růst mohl být důvodem, proč v červnu učinil zmíněné vstřícné gesto – ale opravdu jenom gesto, pragmatické gesto – vůči Moskvě a omluvil se za loňské sestřelení ruského bitevníku. Kreml vzápětí oznámil, že učiní kroky ke zrušení sankcí namířených proti Turecku. Ty podle odhadů letos mají zemi připravit o 0,7 procenta hrubého domácího produktu.

Právě ekonomické ohledy budou Erdoganovi největší překážkou na jeho cestě k autoritářství, případně islamizaci Turecka. Trhy mu dají rychle jasné najevo, že si tuhle cestu nepřejí. A značnou hospodářskou páku na Ankaru třímá v rukou i Brusel (byť ten zatím smýšlí o Erdoganovi jako o umírněném, celkem rozumném politikovi): 44,5 procenta tureckého vývozu mířilo loni do zemí Evropské unie, která je s Tureckem v celní unii. Turecký lid se tak zřejmě nakonec nevyhnutelně ocitne před osudovou volbou – buď autoritářství, islamizace a ekonomické zaostávání, nebo pokračování hospodářského rozkvětu, ale bez Erdogana.

Lukáš Kovanda, hlavní ekonom finanční skupiny Roklen

Glosa

Znepokojivý případ Chovanec

Deník MF Dnes se pokusil trochu rozčeřit domácí okurkovou sezonu. Posloužilo mu nedávno podané majetkové příznání ministra vnitra Milana Chovance. MF Dnes má za to, že ministr koupil byt v Plzni za tři miliony korun příliš levně a že Chovancovi pomohlo, že prodejcem byl majitel firmy, která dostává zakázky od hasičů a policie, spadajících pod vnitra. Chovanec oponoval, že cílem článku je jeho diskreditace na objednávku majitelem novin a šéfem ANO Andrejem Babišem.

Případ je zhmotněním jistých tuzemských znepokojivých trendů. Pod rouškou boje proti korupci jsou – často účelově – zpochybňovány ceny, které byly za služby, majetek či zakázky zaplacený či vysoutěženy v minulých měsících či letech. Jako by ceny byly v čase neměnné. Konkrétně u realit šly ceny směrem vzhůru za poslední rok o desítky procent. Druhým vážným trendem je vlastnictví médií mocnými politiky. „Kauzy“ politických oponentů v takových médiích vyznívají prostě nevěrohodně.

Tereza Zavadilová

V naší škole je nulová tolerance zbraní. Poslali mě domů kvůli mému ostrovtipu.

Veganská kůže

■ Biotechnologická firma Modern Meadow slibuje, že do procesu zpracování kůže vneseme revoluci: už nebude potřeba to nejdůležitější – zvíře.

Newyorská společnost Modern Meadow vlastní patent na laboratorní výrobu kůže. Není ze zvířete, ale přitom ji nelze nazvat umělou kůží. Tvoří ji totiž buňky, které produkuje kolagenové vazivo.

Pěstování buněk v laboratoři se říká biofabrikace a vědci předpokládají, že se jednou stane zdrojem nejen pro výrobu potravin, ale třeba i orgánů určených k transplantaci.

Inženýři z Modern Meadow tvrdí, že od roku 2011, kdy s prvními pěstebními pokusy začali, dokázali původní buňky natolik geneticky upravit, že je už nelze klasifikovat ani

jako zvířecí buňky, ale spíše jako naprogramované biologické konstrukční jednotky.

Výstupy biofabrikace lze podle vědců pomoci jednoduchých zásahů na genetické úrovni či při pěstebním procesu regulovat: „Představte si kůži, která je pevná jako klokání, ale jemná jako hadí, nebo kůži, která vypadá jako krokodýlí, ale je pružná jako jehněčí,“ popisuje Modern Meadow na svém webu budoucnost kožedělného průmyslu.

Celý proces má ještě jeden neočekávaný výsledek: veškerá takto vypěstovaná kůže je vzhledem k tomu, že k jejímu vzniku nebylo zapotřebí zvířete ani z něho přímo odebraných buněk, veganská. Zároveň ale stále není umělá,

neboť se na jejím vzniku podílely živé organismy.

Společnosti Modern Meadow se zatím daří přesvědčovat investory o perspektivnosti svého vynálezu. Ve dvou kolech startupového financování získala celkem 53,5 milionu dolarů na průmyslové rozšíření svého výrobního procesu, který je výjimečně ekologický. „Pro výrobu produktů z naší kůže je zapotřebí až o osmdesát

procent méně chemie, než se používá v běžném kožedělném průmyslu,“ tvrdí spoluzakladatel firmy Andras Forgacs.

Cena vypěstované kůže se prý již nyní rovná ceně prémiově zpracované obyčejné usně. Forgacs předpokládá, že jakmile se Modern Meadow

Ve dvou kolech startupového financování získala Modern Meadow

53,5
milionu dolarů.

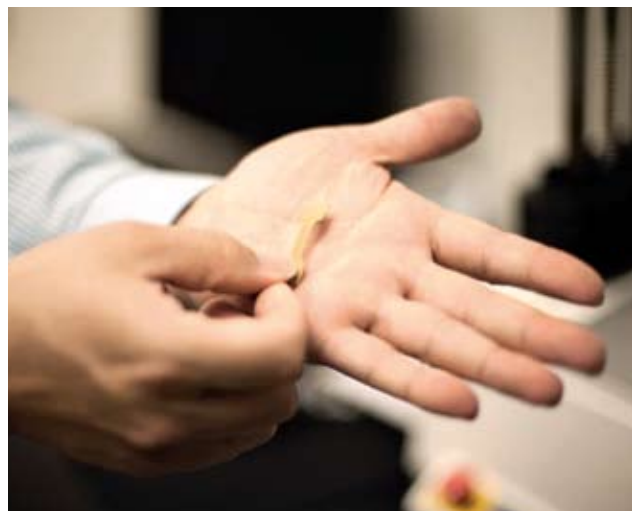

Foto Modern meadow

podáří alespoň zdesetinásobit, optimálně zestonásobit výrobní kapacity, dostane se i na cenu konkurenceschopnou u běžné kožené konfekce.

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

HMYZÍ KYBORG

Foto Barandharan Raman

VÝZKUMNÍCI Z WASHINGTONOVY UNIVERZITY v Saint Louis pracují na vývoji „robotické“ kobyly. Vědci na její nervový systém napojili mikročip, který snímá signály čichového aparátu a posílá je do počítače operátorovi k analýze. Kobylka bude nasazována v situacích, kdy policie pátrá po výbušném zařízení v těžko dostupném terénu či stísněných prostorách. Kobylky mají totiž podobně jako psi velmi citlivý čich. Použití „vylepšené“ kobyly je podle vědců snazší než výroba samohybného čidla, které ve výsledku nebude mít tak komplexní čichové spektrum a výpočetní výkon jako nervová soustava kobyly.

Filmaři se mýlí, tyranosaurus neřval

Archeologové to tvůrcům napínavých filmů o dinosaurech pěkně zavařili. Hrůzostrašně řvoucí tyranosaurus rex, kterého tak rádi používají, nikdy neexistoval. Tento ohromný tvor vydával podle nejnovějšího výzkumu zvuky, které by šlo při troše dobré vůle označit spíše jako mumlání či hlasitější vrkání.

Otázka, „jak dinosauři zněli“, dlouho nedávala spát ani milovníkům těchto prehistorických tvorů, ani archeologům, kteří je zkoumají a hledají. Žádné hlasové orgány či přímo hlasivky se totiž nedochovaly, nezkašeněly. Vědci proto začali zkoumat vývoj hlasových orgánů nejbližších příbuzných dinosaurů – archosaurů, tedy ptactva a krokodýlů.

Drtivá většina z nich prý vydává zvuky se zavřeným

zobákem/tlamou. Čím větší pak druh tvora je, tím výhradněji tuto metodu využívá. Takto produkovaný zvuk tedy musí prostoupit kůží krku, čímž dochází ke specifickému znění – zabublání, zamumlání, zavrání či zaškytání. U mnoha tvorů, hlavně ptáků, se pak pro zvýšení takové rezonance vyvinul v závislosti na prostředí vak.

To vědce dovedlo k závěru, že mnozí dinosauři

velmi pravděpodobně také neměli klasické hlasivky a vydávali zvuky právě výše popsanou rezonancí a nafukováním krčních vaků. „Reálný Jurský svět by vypadal jinak. Nejenže by někteří dinosauři byli pokryti peřím, ale zároveň by se jim pod krky nejspíš dmuly vaky a v jejich okolí by zněly bublavé, bouchavé, mručivé zvuky,“ shrnula spoluautorka studie Julia Clarke.

Foto profimedia.cz

JAK ZNĚL? Rozhodně neřval, tvrdí výzkum publikovaný v časopisu Evolution.

Minirecenze

BLU-RAY
Spectre

(Vydavatel: Bontonfilm)
Loňská bondovka Spectre uspěla a nejspíš do dějin vstoupí jako poslední film, v němž si slavného agenta zahrál Daniel Craig. Aktuální Blu-ray sice rozlousknutí otázky o příštím Bondovi nerozlouskne, ale nabídne přinejmenším jeden mimořádný bonus, který stojí za pozornost. Je jím dvacetiminutový film o natáčení úvodní scény Spectre odehrávající se během oslav Dušiček v Mexiku. Dokument musí mnohé diváky (ale i tvůrce) vyděsit, kolik lidské práce a peněz může někdo vynaložit na pouhých deset minut filmu. Ale výsledkem je opravdu dechberoucí scéna, která vstoupila do historie bondovek i zábavní kinematografie. Další bonusy jsou již spíše tradiční včetně videoblogů z natáčení.

Repro B5

BLU-RAY
Bohové Egypta

(Vydavatel: Bontonfilm)
Pokusy studia Summit Entertainment vrátit se na výsluní po komerčním úspěchu sag Stmívání pokračují, ale stále se to nedaří. Letošním hitem studia se měla stát drahá fantasy Bohové Egypta, která sice přináší některé zajímavé momenty, ale u diváků propadla. Aktuálně si cestu ke svým fanouškům razí velmi dobrou blurayovou edicí. Vedle asi dvacetiminutového filmu o filmu (kde se divák dozví hodně o vizuální koncepci filmu) jsou cenné především předprodukční animace. Těmi si štáb připravuje náročné scény a většinou se k divákům vůbec nedostanou. Tady navíc nahrazují tradiční vystřižené scény.

Stanislav Šulc

Repro B5

Krátko

Český varhaník uspěl v prestižní soutěži

V konkurenci světových umělců si druhou cenu z prestižní varhanické soutěže v Lipsku odvezl mladý český varhaník Pavel Svoboda. Uvedl to server Opera+. Ve finále jej porazil Kazuki Tomita z Japonska. Mezinárodní soutěž Johanna Sebastian Bacha se letos konala v Lipsku už podvacáté.

Flórez zahájil krumlovský festival

Vystoupením peruánského tenoristy Juana Diega Flóreze, jedné z největších operních hvězd současnosti, odstartovala hlavní část Mezinárodního hudebního festivalu v Českém Krumlově. V atraktivních prostorách celého města bude přehlídka pokračovat tři týdny.

/čtk, sul/

Vězeňský hit počtvrté a nejlépe

RECENZE SERIÁLU

■ Netflix i v Česku uvedl již čtvrtou řadu seriálu **Orange is the New Black**. Vyústění série patří k vrcholům televizní tvorby.

Stanislav Šulc

Vězeňský seriál **Orange is the New Black** se ihned po premiéře první série stal kulturním fenoménem. Nyní jej konečně mohou sledovat i čeští diváci, kteří společně s fanoušky ze 190 zemí světa koncem června dostali od Netflixu najednou čtvrtou řadu seriálu. Po mírně bezzubé třetí sérii se seriál vrátil v plné síle.

Seriál diváká zavádí do ženské věznice, v níž bují nejrůznější aliance, sympatie, lesbické vztahy i problémy s drogami. Ve čtvrté sérii do ustaveného organismu vstupují dva nové elementy, které napětí pořádně rozdmýchají. Jednak přicházejí nové vězenkyně, zároveň šéf instituce Caputo přijímá nové dozorce. Nováčky jsou mnohem

drsnější, než bývá zvykem, a vše spěje k tragickému vyvrcholení.

Za seriálem stojí zkušená televizní autorka Jenji Kohanová, která má na kontě známý komediální seriál **Tráva**. Také **Orange is the New Black** je označován za komedii (především při udílení cen Emmy, u nichž se televizní tvorba takto dělí), ale čtvrtou sérii se seriál s tímto označením definitivně loučí.

Vztahy nabývají na intenzitě. Vyostřuje se především etnický spor mezi bílými, černoškami a Hispánkami. S příchodem nových obyvatel věznice se totiž porušuje vzácná rovnováha, jež doposud v Litchfieldské věznici panovala. Hispánky chtějí vydělat na své převaze, naopak extremistické křídlo bílých vězenkyň se začne radikalizovat až k neonacistickým projevům.

Nakonec však všechny spojí boj proti nehumánnímu chování, k němuž se začnou uchylovat někteří dozorci. Vše vygraduje v závěrečných třech epizodách, jež svou intenzitou porázejí téměř vše, co televizní tvorba doposud představila. Navíc se otevřela brána pro pátou sérii,

kteří slibuje ještě větší konflikty.

Čtvrtá série nabízí v nejlepším podání vše, co seriál proslavilo. Od brilantně napsaných dialogů přes úžasné herectví všech zúčastněných po živelnou atmosféru věznice. Mnohé dialogy jsou svým mistrovstvím srovnatelné s tím nejlepším od Woodyho Allena. Dotýkají se řady problémů dnešní Ameriky z pohledu lidí, jež mnohým statistikám uniknou. Ať už to je rasová otázka, situace menšin, sociální a zdravotní problémy obyčejných lidí nebo kult hollywoodských i televizních hvězd, všechno se stává tématem v místě, kde je všeho nedostatek kromě času. Navíc tu krásnou, pestrébarevnou angličtinu, která v Litchfieldu zaznívá, je radost poslouchat.

Orange is the New Black 4

(drama, USA, 13 epizod)

Hlavní tvůrce: Jenji Kohanová**Hrají:** Taylor Schillingová, Natasha Lyonneová, Uzo Aduba, Danielle Brooksová**Vysílá:** Netflix**Hodnocení:** 90 %

Foto Netflix

Co spojuje Mácháč a Indii? Batoh

■ **Není turista jako turista a cestovatel jako cestovatel.** Kdo rád kupuje zájezdy v cestovce, nepojede po vlastní ose do Indie. Přesto všechny cestovatele spojuje jedna vášeň. A také mnoho drobných detailů.

Na první pohled se zdá, že celý západní svět je posedlý cestováním. Lidé pořád někam jezdí, s různými cíli a různými touhami a také s různými pokusy o jejich naplnění. A různými výsledky. Jakmile to však začneme zkoumat podrobněji, zjistíme, že s cestováním je to jako s jídlem – pod povrchem příjemné aktivity se skrývají nečekaná a místy až hororová zákoutí strachů, stresů, závislostí a utkvělých představ, které jen někdy vedou ke skutečné radosti z cestování.

Možná bychom mohli začít tím, že si cestující lid zjednodušeně rozdělíme do tří skupin: na dovolenkáře (to jsou ti, kteří nechtějí nic dělat, jen si někde lehnout a odpočívat, ideálně u moře, ale postačí i Mácháč nebo chalupa), na turisty (to jsou ti, kteří běhají městem a snaží se odškrtnout všechny „must see“ památky a navštívit všechny do-

poručené podniky a atrakce, často pod dohledem profesionálního průvodce) a na cestovatele (to jsou ti, kteří... cestují). Ačkoli pouze třetí způsob lze považovat za skutečné cestování, v žádném případě nechci vzbudit dojem jeho nadřazenosti nad ostatními dvěma aktivitami, které nejsou ani horší, ani lepší, jsou to prostě jen JINÉ aktivity. A rozhodně se může jednat o aktivity velmi uspokojivé – jsou prostě situace, nálad, momenty v životě, kdy se i zatvrzelý nezávislý cestovatel rozhodne stát líným dovolenkářem či organizovaným turistou.

Smyslem této knížky je ukázat, že všechny tři přístupy mají svůj smysl a své místo, ale že úplně nejlepší je vhodně je kombinovat. Jen je důležité naučit se rozpoznat, v jaké situaci který z nich přinese největší uspokojení a jakým způsobem mezi nimi přepínat, aby to člověka zbytečně nestresovalo. Tajemství tohoto umění je v aktivním postoji. Tím však rozhodně nemyslím snažit se toho za den co nejvíc stihnout! Mám na mysli vědomé utváření vlastní

cesty či dovolené, aktivní přemýšlení o vlastních potřebách a touhách – což je opak pasivního podvolování se tomu, co by se „mělo dělat“, kam nás někdo druhý vede nebo co se bojíme podniknout. Myslím si, že naučit se vědomě utvářet svůj život je důležité v každém ohledu a v cestování to přináší obzvlášť příjemné výsledky.

Sama jsem vyzkoušela nejrůznější způsoby cestování. Byla jsem na pobytech válečných dovolených v Řecku, na Tenerife či na Menorce, absolvovala jsem několik turistických poznávacích zájezdů s cestovní kanceláří a podnikla jsem nesčetné samostatné cesty od tří batůž-

kářských výprav do Indie přes návštěvy kamarádky v Belgii, chození po horách v Rakousku, podzimní výpravu na Rujánu až po výlet na muzikál do Londýna. A mnohé další. Každá cesta měla svůj smysl a přínos a já se během let naučila řídit tím, co chci, nikoli tím, co se očekává, že bych měla dělat. A to je poznatek, o který mám v úmyslu se podělit.

Tato kniha je určena pro nejširší čtenářský okruh, pro běžné lidi, kteří by třeba rádi cestovali, ale mají z aktivního přístupu strach. A tak raději utratí zbytečné peníze za instantní zájezd s cestovkou, na konci kterého pokrčí rameny a řeknou neutrální „hm“, místo aby si (obvykle za výrazně menší peníze) užili skvělou cestu podle svého naturelu, koníčků a tajných přání. Chtěla bych nezávislé cestování zbavit nejrůznějších mýtů, pověr a strachů, obav z nejistoty a přílišné alternativnosti na jedné straně i nereálných představ o finanční náročnosti na druhé straně.

Ačkoli se může zdát, že tato kniha je určená lidem, kteří (ještě, už, anebo vůbec) nemají děti, a ačkoli si sama myslím, že cestování s dětmi je trochu jiná disciplína než cestování dospělých bez dětí, jsem přesvědčená, že i lidé s dětmi mohou načerpat různé tipy ve všech oblastech, kterým se budu věnovat. V některých případech na specifika cestování s dětmi přímo upozorňuji, v ostatních věřím, že rozumný a aktivně uvažující rodič si řadu rad dokáže své rodinné situaci přizpůsobit.

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme zábavnou příručku Jany Jůzlové **Jak si užít cestování**. Autorka vedle vtipných historek z vlastních cest přináší také mnoho **cenných rad pro cestovatele** jakéhokoli druhu a zkušeností.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Cestující lid dělíme na dovolenkáře, turisty a cestovatele. Ačkoli pouze třetí způsob je skutečným cestováním, zbylé dvě aktivity nejsou ani horší, ani lepší, jsou prostě jen

jiné.

Foto dne

BARVIČKY. Festival Colours of Ostrava začal 14. července v Dolní oblasti Vítkovice. Na snímku jsou diváci při vystoupení australské skupiny Tame Impala. Počasí během festivalu však neprálo.

PAŘBA. Návštěvníci metalového festivalu Masters of Rock přijížděli 13. července do Vizovic na Zlínsku. Podle pořadatelů na něm mělo zahrát rekordních 79 kapel ze 16 států. Hlavními lákadly 14. ročníku jednoho z největších tuzemských hudebních festivalů byly německá metalová opera Avantasia, americká thrash metalová formace Slayer a Megadeth, švédští Amon Amarth nebo finská skupina Apocalyptica, která se zaměřuje na symfonický metal. Na horním snímku je Perttu Kivilaakso ze skupiny Apocalyptica.

Foto: tisk 2x

